

МЕНТОРСТВО ДЛЯ РОЗВИТКУ ХАРАКТЕРУ

ВСТУП

Більшість студентів, які зараз навчаються на курсах «Нового Життя», походять зі світських навчальних закладів, де вони набули багато небажаних академічних та соціальних звичок. У «Новому житті» дорослих заохочують розвивати якості характеру Христа. Насправді, це має не менше значення, ніж теоретичні знання та практичні навички, які вони здобуватимуть. Справа в тому, що учень, який володіє лише знаннями "в голові", не є повноцінним учнем. Якби одних лише знань було достатньо, щоб зробити студента успішним, то такі країни, як Америка, де повно християнської літератури, були б настільки близькими до Христової досконалості, наскільки це можливо для людини. Але не потрібно заглядати дуже глибоко, щоб зрозуміти, що це не так. Так само, як і вища освіта в найкращих навчальних закладах, відомих сьогодні людині, не є відповіддю. Дослідження навіть показали, що церкви, пастори яких мають докторські ступені, насправді дещо менш успішні, ніж ті, де пастори мають нижчу освіту! Як таке може бути?! Відповідь проста: їхня освіта зробила їх однобокими людьми.

Як коуч, ви вже багато разів чули девіз «Нового життя», який повторювався багато разів: «**Знати, бути, робити**». Кожен з цих елементів важливий у загальному навчанні людини, але сьогодні я хотів би підкреслити друге з цих трьох слів - «**БУТИ**». Сократ нагадує нам: «Перший ключ до величчя - бути насправді тим, ким ми себе вважаємо». Ми знаємо, що характер - це поняття, яке майже зникло в сучасному світі. Це не є несподіванкою. Шокує те, як важко його знайти у християнських колах.

У житті Ісуса було визначено шістдесят виразних рис характеру. Серед них толерантність, співчуття, задоволеність, працьовитість і багато інших. Цей список можна продовжувати і продовжувати. Ці шістдесят рис характеру і їх визначення перераховані в додаткових матеріалах. Для формування цих рис у студентів потрібно більше, ніж двічі на місяць відвідувати семінари. Це вимагає послідовних і сумлінно скоординованих зусиль вдома, у церкві та в служінні «Нове життя». Мойсей розумів, наскільки важливо включати розвиток характеру в усі сфери життя, коли писав те, що відомо під назвою «Шема». Навіть сьогодні Шема є важливою частиною єврейської релігійної традиції. У Біблії це Повторення Закону 6:4-9. Прочитаймо цей уривок разом:

Повт.Зак. 6:4: *Слухай, Ізраїлю! Господь, наш Бог, – Господь єдиний. 5 Любитимеш Господа, свого Бога, всім своїм серцем, усією своєю душею і всією своєю силою. 6 Нехай ці слова, які я сьогодні тобі заповідаю, будуть у твоєму серці. 7 Прищеплюй їх своїм синам, переповідай їх, сидячи у своєму домі й мандруючи дорогою, лягаючи та встаючи. 8 Ти прив'яжеш їх, як знак, до своєї руки; вони будуть пов'язкою над твоїми очима. 9 Напишеш їх на одвірках свого дому та на своїх воротах.*

I. РОЗВИТОК ХАРАКТЕРУ

Базова філософія, необхідна для розвитку збалансованої дорослої людини, міститься в Посланні до Колосян 2:7.

Кол. 2:7: *"будьте вкорінені й збудовані в Ньому, зміцнюйтеся вірою, як ви навчилися, переповнюючись [у Ньому] подякою".*

A. Він повинен бути правильно посаджений (Псалом 1 і Луки 6:43-45)

Ми читаємо, що людина повинна бути «вкорінена» у Христі. Але що це означає? Як правильно "посадити" людину? Як допомогти їй пустити хороше коріння? Псалом 1 - прекрасний уривок, який проливає практичне світло на ці питання. Вірш 3 розповідає нам про благословенну людину. Тут сказано:

Пс. 1:3 *"Він буде, як дерево, посаджене біля потоків води, яке приносить свій плід у належну пору і листя якого не в'яне. В усьому, що тільки він робить, матиме успіх."*

Хто ця людина, про яку ми читаємо? Що це за річка, яка дає йому постійну силу? Саме про це говорять перші два вірші цього псалма. Розгляньмо їх зараз.

1. Триматися подалі від шкідливого впливу.

Пс. 1:1: *"Блаженний чоловік, який не бере участі у раді нечестивих, не стає на дорогу грішників і не сидить у зборищі кепкунів".*

Вагітні матері обережно уникають певних видів ліків або навіть кави; тому що вони розуміють, що їм потрібно захистити свою дитину від шкідливих впливів, навіть якщо вона ще не народилася. Перше, що ми читаємо в цьому уривку, це те, що християнин, який хоче бути сильним і плідним, уникає порад безбожників. Він уникає місць, де проводять час люди, які відкидають Божі шляхи, і уникає поведінки зневажливих людей. Це одна з найпростіших речей, з якої ви можете почати допомагати своїм студентам.

2. Насолода Господнім Законом.

Пс. 1:2: *"але він насолоджується Господнім Законом, і над Його Законом він роздумує вдень і вночі."*

Річка, яка живить праведника, - це Біблія. Але чи помітили ви, що ми говоримо про щось більше, ніж струмочок? Це не просто маленький гірський потічок, це ціла річка. Ми говоримо не просто про те, щоб змусити студентів читати Біблію впівсили кілька хвилин щодня. Їх потрібно мотивувати так, щоб читання Біблії стало палким бажанням їхнього серця - насолодою.

Цікаво подивитися на решту розділу:

Пс. 1:4: *"Не так з нечестивими, – вони наче полова, яку розносить вітер."*

Пс. 1:5: *"Тому-то й не встоять (не виправдаються) нечестиві на суді, ані грішники на зібранні праведних."*

Пс. 1:6: *"Адже Господь дбає про дорогу праведних, а дорога нечестивих – загибель."*

Ви коли-небудь замислювалися над тим, в чому різниця між нечестивими і праведними? Нечестиві - це ті, хто робить протилежне тому, що є добрим. І до чого призводить їхня безхарактерність? Важко уявити сильніший контраст, ніж між високим, нерухомим дубом і половою, яку розмітає вітер, майже не помічаючи її.

Б. Він повинен бути побудований у вірі

Ще один уривок з Писання, в якому говориться про необхідність бути добре посадженим.

Луки 6:46: *"Чому Мене кличете: Господи, Господи! – а не робите того, що Я кажу? 47 Кожний, хто приходить до Мене і слухає слово Моє та виконує його, – скажу вам, до кого він подібний: 48 він подібний до людини, яка будує дім, котра викопала, поглибила і поклала основу на скелі; коли сталася повінь, підступила ріка до цього дому, та не змогла зрушити його, бо він був добре збудований. 49 А той, хто почув і не виконав, подібний до людини, яка збудувала дім на землі – без основи. І підступила до нього ріка, дім відразу завалився, — велика стала з нього руїна!"*

А зараз прочитаймо вірші 46-49 знову, але з однією невеличкою зміною. Зараз ми замінімо слова "дім" на "студент", "земля" на "гуманізм" і "скеля" на "вчення Христа".

"Чому Мене кличете: Господи, Господи! – а не робите того, що Я кажу? 47 Кожний, хто приходить до Мене і слухає слово Моє та виконує його, – скажу вам, до кого він подібний: 48 він подібний до людини, яка будує студента, котра викопала, поглибила і поклала основу на вченні Христа; коли сталася повінь, підступила ріка до цього студента, та не змогла зрушити його, бо він був добре збудований. 49 А той, хто почув і не виконав, подібний до людини, яка збудувала студента на гуманізмі – без основи. І підступила до нього ріка, студент відразу завалився, — велика стала з нього руїна!"

Гуманізм - це спосіб мислення, який ставить людину у центр Всесвіту. Якщо дозволити трохи гуманізму тут і там, це послаблює фундамент. Трохи егоцентризму - і ми починаємо бачити, як у стінах будівлі з'являються тріщини. Не змінюючи сенсу вірша, ми зрозуміли його зовсім по-новому, по-особистому.

В. Він повинен мати належний резервуар, з якого постійно черпати життя.

Але для того, щоб ваші студенти стали людьми доброчесними, людьми з характером, має бути щось більше, ніж читання Біблії один раз на день або проведення чергового уроку «Нове життя». Ви, як коуч, повинні зробити так, щоб кожен урок знаходив практичне втілення в сучасному сільському житті вашого студента. Ви повинні наповнювати їхні порожні резервуари, поки вони не переповняться і не захоплять усі сфери їхнього життя.

Филип'ян 4:8: *"Наостанку, брати: те, що істинне, що чесне, що справедливе, що чисте, що любе, що гідне хвали, – коли яка чеснота або коли яка похвала, – про це роздумуйте."*

Г. Він повинен наповнювати свою скарбницю

Луки 6:43: *«Адже немає доброго дерева, яке родило б поганий плід, ані поганого дерева, яке родило б добрий плід. 44 Бо кожне дерево пізнається зі свого плоду; з терену не збирають смокви, а з глodu не збирають винограду. 45 Добра людина з доброго скарбу [свого] серця виносить добро, а погана — зі злого [скарбу свого серця] виносить зло, бо чим переповнене серце, те промовляють уста!"*

Розумієте про що йдеться у цих віршах? Серце людини - це як скарбниця. У ній є хороші речі. Яку цінність має скриня, в якій немає скарбів? Вона нічого не варта. Її цінність походить від скарбів, які в ній є. А в скрині будуть скарби лише тоді, коли хтось їх туди покладе. Скарбниця, повна гнилих яблук, нікому не принесе ніякої користі. Власне кажучи, ми б не називали її скарбницею, а радше відром для сміття.

1. Вибір позитивного вкладу замість негативного

Апостол Павло говорить нам, що ми повинні преображатися через оновлення нашого розуму. Це відбувається, коли ми замінюємо старі думки студента новими.

Наприклад, у церкві ми можемо замінити негативне на позитивне. Ось чому в неділю вранці ми проводимо вивчення Святого Письма: ми збираємося разом і ще раз чуємо, якою насправді є істина. Справа не в тому, що те, що нам кажуть, є правдою, а в тому, що ці філософії руйнують життя людей. Іншим ключовим місцем для заміни негативу на позитив є дискусійний семінар, який відбувається раз на два тижні; там студенти дізнаються, що таке істина, що дійсно допомагає, зцілює і працює.

Розум студента оновлюється під час особистого вивчення Біблії, коли він занурюється в Слово Боже. Коли він спантеличений і не знає, де він знаходиться в житті, тоді він може оновити свій розум, прочитавши уривок, обміркувавши його і дозволивши Слову промовити до його серця. Він повертається до свого повсякденного життя, твердо вирішивши, що його життя буде відповідати Слову Божому. Так і повинно бути! Чи навчився він цих навичок від вас? Чи продемонстрували ви їх? Чи практикуєте ви їх? Чи є ви коучем, який робить своїх студентів успішними?

2. Вибір свідомих та підсвідомих умов

Проводити час з людьми з сильним характером - ще один спосіб отримати позитивний вплив. Тренінги або семінари дуже допомагають коучам, так само як і регулярні зустрічі в команді. Не пропускайте їх!

Нам потрібно часто оцінювати своє життя, порівнюючи його з рисами характеру, які ми бачимо в Біблії. Подумайте про те, як ваші студенти справляються в кожній з цих сфер. В якій сфері вони найслабші? Які кроки ви можете зробити, щоб допомогти їм покращити цю сферу? Щоденник зміни характеру — це один з інструментів, який може допомогти в цьому (див. 09.ЗЛ5-7ДМ), але його сила буде значно зменшена, якщо ви не допоможете своїм студентам підготуватися заздалегідь і не подумайте про те, над якими сферами їм дійсно потрібно працювати.

3. Принцип внеску/віддавання "скарбниці"

Добра людина виносить добро з добра, що зберігається в її серці. Чим більше добра вона зберігає, тим більше добра вона може принести. Цей принцип доведено: погані фільми негативно впливають на людей; так само і заучування Біблії має дуже позитивний вплив. Як коуч, показуйте приклад і не переставайте допомагати своїм студентам і перевіряти їхні проекти із запам'ятовування Біблії під час вивчення різних матеріалів Нового Життя. Тут є два принципи. Перш ніж з'явиться результат, має бути вхідний матеріал. І чим більше вкладу, тим більший результат можливий.

4. Цикл старанність - похвала - старанність - похвала

Мотивуйте студентів до старанної роботи. Коли студент робить щось хороше (неважливо, наскільки незначне), щедро хваліть його. Похвала породжує старанність, яка, в свою чергу, отримує похвалу, яка породжує старанність, і так далі за нескінченним циклом. Під час кожного дискусійного семінару знаходьте приводи для похвали різних студентів. Коли хвалите, будьте конкретними. Хваліть студентів, які відчують труднощі, вони потребують цього найбільше.

5. Заповнення прогалин христоцентричним вкладом

Невіруючі люди **чинять** гріх. Віряни часто винні в гріхах бездіяльності. Після спасіння в характері студента часто виявляються кричущі занедбані зони. Сліпі плями є звичайним явищем. Тому Христос наказав навчати їх «усього». Матеріали «Нове Життя» з христоцентричним вкладом від вас, коуча, формують людину, поки її характер не стане «бездоганим».

6. Вибір дієти з корисною їжею замість «фаст-фуду».

Коли підлітки їдять багато картопляних чіпсів і шоколадних батончиків, ми знаємо, що на їхніх обличчях з'явиться багато прищів і що вони будуть млявими. Але ті, чиї батьки дбайливо ставляться до їхнього харчування корисними овочами та фруктами, є прикладом сяючого здоров'я та бадьорості.

Ральф Волдо Емерсон, відомий американський поет, який жив півтора століття тому, сказав: «Характер надає привабливості молодості, а зморшкуватій шкірі та сивому волоссю - благоговіння». Так багато рішень, які впливають на характер, є крихітними. Подивитися телевізор чи піти на прогулянку? Почитати роман чи допомогти на кухні? Почитати новини чи розповісти дітям перед сном біблійну історію? Але не мине багато часу, як ефект від неправильного вибору накопичиться, як пил покриває прекрасну картину. Ми повинні бути обережними у виборі, щоб будувати з дорогоцінного каміння.

II. ВПЛИВ ЗБАЛАНСОВАНОГО ХРИСТІЯНСЬКОГО НАВЧАННЯ НА ЖИТТЯ СТУДЕНТА

Коли ви допомагаєте своїм студентам розвивати риси характеру Христа, це вплине на всі сфери їхнього життя. Вони не тільки знатимуть більше, розвинути і вдосконалять свої навички служіння, але й стануть людьми, які зможуть жити тим, чого вони навчилися, і тим, що вони проповідують і чого вони навчають інших.

А. На роботі

Коли розум студента змінюється Духом Божим, він вже не дивиться на людей так, як раніше. Студент бачить людину як особистість, навіть якщо це був сварливий, буркотливий, старий начальник, який, на думку студента, намагався зробити кожну мить його життя неприємною. Студент починає бачити, що ця людина - людина з виразкою, людина, яка має свої проблеми і клопоти, і якій потрібно допомогти. Студент налаштовується на духовну сторону потреб людей і може реагувати на це, а не на їхні вчинки.

Студент починає бачити, що гроші і матеріальні речі вже не є такими важливими, як здавалося раніше. Головним у його житті стає не те, чи зможе він укласти угоду і заробити стільки-то грошей, а те, чи зробить він це так, щоб вшанувати і прославити свого Господа і свого Бога - незалежно від того, заробить він гроші чи ні. Це ознака людини, яка може не тільки проповідувати, але й жити за Євангелієм.

Б. Вдома

1. Налагодження правильних стосунків з дружиною та дітьми.

Коли студент починає працювати над такими рисами, як смирення, уважність і гнучкість, він почне реагувати на потреби своєї сім'ї, а не лише зосереджуватиметься на власних потребах. Він візьме

на себе належне лідерство у своєму домі і подасть приклад, який його діти будуть прагнути наслідувати.

Уявляєте, що це означатиме для дружини і дітей вашого студента? Дружина знепритомніє, коли чоловік прийде додому після довгого робочого дня і скаже: «Люба, давай я помию за тебе посуд?». Його діти верещатимуть від захвату, коли замість того, щоб впасти перед телевізором, він запитає їх, чи не хочуть вони пограти з ним у якусь гру.

2. Бажання жити відповідно до Божої точки зору.

Продовжуючи працювати зі своїм студентом, ви побачите, як у його житті розвиваються риси характеру. Всі академічні курси, які він проходив, почнуть впливати на те, як він дивиться на світ і життя. Вплив гуманістичної філософії зміниться на християнський світогляд. Це, в свою чергу, дозволить йому виховувати своїх дітей у душі побожності, а не залишати їх боротися з атеїстичною філософією, починаючи зі школи.

В. У церкві і служінні

Ваші студенти матимуть належну повагу до тих, хто має над ним владу. Чи це його пастор і служителі, а може це його коуч.

Хіба ви не хотіли б щоб ваші студенти завжди гарно писали, виконували всі завдання і все здавали вчасно! Просто подумайте, наскільки добре ви будете виглядати як коуч. Якщо учень вчиться через вас бути схожим на Христа, як він може не намагатися робити все якнайкраще? Його не треба буде примушувати щось зробити, натомість він стане смиреною людиною, яка жадає праведності та мудрості.

І ви можете бути впевнені, що його пастор і дружина будуть заохочувати його робити все можливе. Вони бачать як змінюється їхнє життя, коли він працює над характером.

Г. Через практичні завдання

1. Він зможе розвинути правильне бачення центральної ролі Бога.

Учнівство - це повільний процес, він вимагає часу. Навчання на базі церкви тримає студента в центрі повсякденного життя. Таке поєднання забезпечує ідеальний спосіб розвитку богоцентричного способу життя. Щоденні домашні заняття та дискусійні семінари двічі на місяць допомагають йому розвинути усвідомлення Бога, яке пронизує все його життя. Пізніше нові матеріали, застосовані до нового життєвого досвіду, допомагають йому ще глибше розвинути правильний погляд на центральне місце Бога.

2. Він зможе пов'язати Писання з повсякденним життям.

Значний акцент матеріалів Нового Життя на Святому Письмі та регулярному застосуванні Писання дозволяє студентам пов'язувати Святе Письмо з повсякденним життям і розвивати справді біблійну культуру та спосіб життя сім'ї.

3. Він зможе використовувати цикл «старанність-похвала».

Завдяки активному менторству коуча студент засвоїть і наслідуватиме стиль життя коуча. Він навчиться дискутувати, навчиться підходу «сендвіч» і навчиться циклу «старанність — похвала». Його спосіб життя зміниться з негативного на позитивний, заохочувальний. Коли він буде хвалити інших, вони стануть більш старанними. Інші захочуть бути з ним, спілкуватися з ним і працювати під його керівництвом. Цикл «похвала-старанність» здобуде йому авторитет як наставника людей.

ПІДСУМОК

Ви берете участь у духовному служінні зрощення лідерів церкви. Кожного разу, коли ви проводите групу Нового Життя, ви даєте їм базові знання, необхідні для досягнення успіху. Виконуючи практичні завдання, вони вчать застосовувати ці знання в реальному житті. Але вони не будуть збалансованими студентами, якщо не розвиватимуть свій характер. Духовна робота - це не те, що ви можете робити, тому

що знаєте більше за інших, або тому що ви практикуєте певні навички. Успіх приходить у тому, «хто ти є». Чи прагнуть ваші студенти ставати схожими на Христа в усіх аспектах свого внутрішнього життя? Чи допомагаєте ви їм у цьому? Чи спонукаєте ви їх до розвитку рис характеру?

Життя - це на 10% те, що з вами відбувається, і на 90% те, як ви на це реагуєте. Кожен стикається з різними викликами. Бог хоче принести зцілення у всі сфери нашого життя. Він хоче дати нам приємні стосунки з усіма, зробити нас розумнішими, дати нам мир. Він хоче, але ми повинні почати думати так, як Він. Ми повинні почати реагувати так, як Він. Ми повинні почати розвивати Його риси характеру. Саме тут ми дізнаємося, що методи християнина - це не суперництво і конкуренція, а послух Слову Божому і серце, яке очікує, що Бог щось зробить. Тоді життя стає насиченим. Бог хоче, щоб ваше життя на роботі і вдома було захопливим, навіть з цією постійною боротьбою навколо вас, щоб ви розуміли, як жити, боротися і перемогати в ім'я Ісуса.

З Христом все можливе. Ми більше, ніж переможці. Ви зможете! Ви можете зробити так, щоб ваші студенти були збалансовані в навчанні. Ваші студенти залежать від цього. Церква залежить від цього. Майбутнє покоління залежить від цього. Країна залежить від цього. Так, ви можете це зробити. Так, з Христом усе можливо. Так, ми більше, ніж переможці.

Амінь і амінь.

Благословень вам, любі друзі!

Практичне завдання

Виконано

- 1. Напишіть план як заохотити ваших студентів розвивати свій характер. _____ Почніть його реалізовувати і надайте звіт, включно з планом і деякими результатами, які ви побачили (якщо вже з'явилися якісь плоди).

☐

- 2. Чудовою практичною книжкою про розвиток характеру є невеличка книжечка «БУТИ» Любомира Турчака з Рівного. Придбайте кілька примірників; потім роздайте їх своїм студентам і під час короткого обговорення ознайомте їх з цією книгою, щоб стимулювати їхню зацікавленість.

☐

➤